

Številka 021-264/2012/30

Ljubljana, dne 2. julija 2012

EVA 2012-2030-0038

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku – predlog za obravnavo - novo gradivo št. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku in ga pošilja Državnemu zboru Republike Slovenije v zakonodajni postopek.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje in javno upravo
Helmut Hartman, državni sekretar
mag. Renata Zatler, v.d. generalne direktorice
mag. Matjaž Remic, sekretar
Polona Kobal, višja svetovalka

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje in javno upravo
Helmut Hartman, državni sekretar

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:		
<p>Predlagamo, da se gradivo uvrsti na sejo delovnega telesa Vlade Republike Slovenije dne 3. 7.2012 in na sejo Vlade Republike Slovenije dne 5. 7. 2012, saj gre le za manjše spremembe in dopolnitve zakona, vendar pa se bodo njihove posledice odražale v okviru drugega paketa za spodbujanje gospodarstva.</p> <p>Spremembe je bilo treba dodatno usklajevati, saj nekatere vplivajo na njihov delovni proces posameznih organov. Poleg tega cilji, ki jih uresničuje predlagana novela, sledijo paketu ukrepov za spodbujanje gospodarstva, ki jih je predlagalo Ministrstvo za razvoj in tehnologijo, ki bodo ravno tako obravnavani v prihodnjem tednu, zato bi jih bilo po našem mnenju smiselno obravnavati skupaj, na isti seji.</p> <p>Z izenačitvijo overitev, ki se izvajajo na upravnih enotah s tistimi, ki se izvajajo pri notarju, bomo dosegli pocenitev in lažjo dostopnost teh storitev za gospodarstvo in državljanje.</p>		
5. Kratak povzetek gradiva		
<p>Z zadevno novelo Zakona o splošnem upravnem postopku se v pravni red uvaja spremembe na področju overjanja lastnoročnih podpisov in kopij, ki jih trenutno izvajajo upravne enote. Namen predlagatelja je razširitev stvarne pristojnosti na področju overitev in izenačenje tovrstnih overitev z overitvami, ki jih opravljajo notarji. Po veljavni ureditvi so bile t.i. upravne overitve izenačene z notarskimi samo za potrebe upravnih postopkov, po uveljavitvi novele pa bo dana možnost, da se izenačijo tudi na drugih pravnih področjih, kjer se z materialnim dejanjem zgolj potrjuje pristnost podpisa predlagatelja overitve oziroma ugotavlja istovetnost kopije z izvirno listino, z drugimi besedami, kjer pri dejanju in njegovih posledicah ni kvalitativne razlike med obema storitvama.</p> <p>V upravnem postopku bo za stranke pomembna tudi novost, da v postopkih pred organom ne bodo dolžne same izpolnjevati obrazcev, ampak bo to na njihovo zahtevo storila uradna oseba. Ocenjuje se, da se bo s to procesno pravico uprava še bolj približala potrebam svojih uporabnikov, ki bodo tako lažje in hitreje prišli do svojih materialnih pravic.</p>		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in 	NE

	mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR /samo, če izbere DA pod točko 6a/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+□	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
□ ovi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR</p> <p>Zakon nima finančnih posledic, ki bi bremenile državni proračun.</p>		
<p>8. Predstavitev sodelovanja javnosti</p>		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA	
<p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Notarska zbornica Slovenije <p>Mnenja, predloge, pripombe so podali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Notarska zbornica Slovenije <p>Upoštevani so bili: mnenje Notarske zbornice Slovenije, da se z novelo Zakona o splošnem upravnem postopku ne posega v ureditev prenosa lastninske pravice ali ustanovitve stvarnih pravic na nepremičninah, je skladna z mnenjem predlagatelja, saj se s tem zakonom ne posega v področno ureditev Zakona o notariatu, Zakona o zemljiški knjigi ipd., ki v svojih določbah zahtevajo notarsko overitev.</p> <hr/> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, kar je razvidno v predlogu predpisa./</p>		
<p>9. Predstavitev medresorskega usklajevanja</p>		
<p>Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vsem ministrstvom, - Službi vlade za zakonodajo <p>Na gradivo so podali mnenje Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za notranje zadeve in Služba Vlade za zakonodajo.</p> <p>Pripombe MDDSZ glede črtanja predlagane določbe o obveznem izpolnjevanju obrazcev na zahtevo vložnika ne moremo upoštevati. Z njeno določitvijo se želi upravnoprocesno postopanje organa bolj približati strankam, kar bo omogočalo lažjo in hitrejšo pridobitev pravice, hkrati pa bo organu olajšalo postopanje z vlogo, ki bo s tega vidika ustrezala formalnim kriterijem.</p>		
Datum pošiljanja: 22. 6. 2012		
Gradivo je usklajeno:	<p>v pretežni meri</p> <p>Bistvena odprta vprašanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gradivo ni usklajeno z MDDSZ v delu, ki se nanaša na obveznost organa, da na zahtevo stranke izpolni obrazcev vloge. Določbo je treba ohraniti, ker sledi temeljnemu načelu varstva pravic stranke (7. čl. ZUP) in ekonomičnosti postopka (14. čl. ZUP), saj 	

	<p>prispeva k hitrejši pridobiti materialne pravice, s čimer se zmanjšuje breme organa, ki bi se sicer moral ukvarjati s formalno nepopolno vlogo.</p> <p>- na gradivo je podala pripombe tudi SVZ, vendar menimo, da predmetno novo gradivo (št. 1) upošteva vse, na kar je bilo opozorjeno. Zaradi korektnosti prilagamo pripombe, saj v času vložitve gradiva, še nismo pridobili drugačnega mnenja službe.</p>	
	Priložite mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno.	
10. Gradivo je lektorirano	NE	
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA
b)	za nujnost obravnave	DA
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA	
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE	
dr. Senko Pličanič MINISTER		

PRILOGA:

- predlog sklepa
- pripombe MDDSZ
- pripombe SVZ
- jedro gradiva

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji:

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku in ga pošilja Državnemu zboru Republike Slovenije v zakonodajni postopek.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.

Številka: 00700-40/2012/3

Ljubljana, dne 27. 6. 2012

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
gp.gs@gov.si

**MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN
JAVNO UPRAVO**
gp.mpju@gov.si

ZADEVA: Pripomba na objavljeno vladno gradivo

1. Naslov gradiva:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku – predlog za obravnavo

2. Besedilo pripombe:

K 1. členu:

Predlagamo, da se 1. člen predloga zakona črta oziroma podredno spremeni tako, da se tretji odstavek 65. člena Zakona o splošnem upravnem postopku glasi:

»(3) Uradna oseba vložniku na njegovo zahtevo pomaga pri izpolnitvi vloge. Določba tega odstavka se uporablja tudi za vloge, ki se vlagajo na predpisanih obrazcih.«.

Obrazložitev:

Določba 1. člena predloga zakona spreminja 65. člen Zakona o splošnem upravnem postopku, in sicer dodaja tretji odstavek, po katerem je uradna oseba na zahtevo stranke dolžna izpolniti obrazec namesto stranke. Menimo, da je ta določba pretirana in brez razumne ocene, kaj bo to dejansko pomenilo. Na področju Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve bo ta določba povzročila, da se bodo centri za socialno delo kot prvostopenjski organ in eventualno tudi samo ministrstvo ukvarjali le še s tem, da se bo strankam izpolnjevalo obrazce. Predlagamo, da se 1. člen črta ali pa vsaj preoblikuje tako, da se določi, da uradna oseba vložniku nudi pomoč pri izpolnitvi vloge, kar centri za socialno delo že počnejo. V obrazložitvi 1. člena je navedeno, da se dopolnitev 65. člena zakona predlaga zaradi uresničevanja temeljnega načela varstva pravic strank, vendar menimo, je to načelo že uresničeno s tem, da se stranki nudi pomoč, ki jo potrebuje, pri čemer vlogo izpolni sam.

Mag. Andrej Vizjak
MINISTER

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs

Številka: 021-3/2012/3
Datum: 28. 6. 2012

Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku

Zveza: Vaš dopis št. 021-264/2012/2, ki smo ga prejeli dne 22. 6. 2012

Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo je pregledala predlog zgoraj navedenega zakona in meni sledeče:

V 1. členu novele naj se navede celoten naslov zakona, ki se spreminja in dopolnjuje, in navedejo vse številke uradnih listov, v katerih je bil zakon objavljen (»V Zakonu o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08 in 8/10) se v 65. členu...«).

Naša služba nasprotuje določbi tretjega odstavka spremenjenega 178. člena zakona (3. člen novele), po kateri bi – ne glede na določbe drugih predpisov – overitev lastnoročnega podpisa ali kopije, ki jo opravi upravna enota ali pooblaščen nosilec javnega pooblastila, bila enakovredna overitvi lastnoročnega podpisa ali kopije, ki jo opravi notar. Po našem mnenju ima posebna obličnost pri overjanju, ki jo določajo nekateri predpisi, določene utemeljene razloge in zahteva širše znanje, kot je znanje javnega uslužbenca na upravni enoti, ki nima specializiranega znanja. V določenih primerih overitve podpisa ne gre samo za identifikacijo podpisnika in overitev njegovega podpisa. Pred overitvijo podpisa notar npr. preveri, ali nekdo sploh sme podpisati določeno listino, ali za to izpolnjuje določene pogoje... Zakonodajalec po našem mnenju take kontrole ne more terjati od javnega uslužbenca na upravni enoti. Kot primer naj navedemo situacijo, ko notar ne overi podpisa prodajalca na kupoprodajni pogodbi za nepremičnino, ker ima na nepremičnini lokalna skupnost predkupno pravico, prodajalec pa lokalni skupnosti nepremičnine ni ponudil v odkup, temveč jo je prodal drugemu kupcu. Prav lahko (če ne celo zelo verjetno) bi se zgodilo, da bi v primeru uveljavitve predlagane spremembe zakona referent na upravni enoti podpis prodajalca na takšni pogodbi overil, saj si ne bi pridobil potrdila o namenski rabi zemljišča, iz katerega je predkupna pravica razvidna, kupec pa se kasneje ne bi mogel vpisati v zemljiško knjigo. Na ta način bi se želja predlagatelja sprememb zakona, da bi se državljanom olajšalo in pocenilo poslovanje, lahko obrnila v svoje nasprotje. Besedilo tega člena, kot je predlagano, je po našem mnenju tudi v nasprotju z obrazložitvijo zakona, ki pravi: »Če s področnimi zakoni zaradi specifik konkretnih življenjskih situacij ne bo določeno drugače, bo overitev, ki jo bo opravila upravna enota imela enako pravno veljavo kot notarska overitev.«, saj to iz besedila člena ne izhaja. Iz enakih razlogov, ki pa imajo po našem mnenju v tem primeru še večjo težo, nasprotujemo tudi določbi drugega odstavka 178.a člena, v skladu s katero bi se za overjanje podpisov lahko podelilo javno pooblastilo katerikoli pravni osebi, pri čemer pa zakon tudi ne navaja pogojev, načina financiranja, izbire pravnih oseb in obsega javnega pooblastila, kar vse je zakonska materija.

178.b člen naj se na novo določi, ker vsebuje veliko sprememb in bo tako preglednejši (»178.b člen se spremeni tako, da se glasi:...«.)

V drugem odstavku 178.e člena ni jasno, na kaj se nanaša besedilo »poleg navedenega« - česa in kje navedenega?

Nadalje predlagamo tudi, da se črta sedmi odstavek novega 178.i člena, ki določa, da imajo upravne enote in nosilci javnih pooblastil ter organi, ki izvajajo nadzor nad izvajanjem tega zakona, pravico do dostopa do podatkov iz elektronske evidence overitev, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog. Kadar gre za overitve pri upravni enoti, ki ne potrebujejo posebnega notarskega znanja, ne gre za »klasično« upravno poslovanje v smislu odločanja o pravicah in obveznostih strank, temveč gre za nekakšno pomoč strankam, saj se jim omogoča overitev, ki je na upravnih enotah cenejša kot pri notarjih. Glede na navedeno in glede na določbo, da se uradna oseba seznanj z vsebino listine samo toliko, kolikor je potrebno, da izpolni potrdilo o overitvi in overitev vpiše v elektronsko evidenco overitev, ter glede na dejstvo, da ne gre za javno evidenco, je po našem mnenju določba, v skladu s katero bi se podatki iz evidence overitev uporabljali v upravne namene, neustrezna.

Ker predlog zakona ureja tudi evidenco overitev, opozarjamo še na določbo 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki določa, da Informacijski pooblaščenec daje ministrstvu predhodna mnenja o usklajenosti določb predlogov zakonov ter ostalih predpisov z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke. Zato je treba ta zakon predhodno uskladiti tudi z Informacijskim pooblaščenecem.

Nekatere predloge redakcijskih in nomotehničnih popravkov lahko uskladimo po telefonu po uskladitvi vsebinskih pripomb.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Eva Ban

Ksenija Mihovar Globokar
DIREKTORICA

[2012-2030-0038]

ZAKON

o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Z Zakonom o splošnem upravnem postopku se na temelju ustavno zagotovljene pravice do enakega procesnega varstva (gl. 22. člen Ustave) urejajo procesne pravice in obveznosti udeležencev v upravnem postopku. Po zakonu morajo postopati upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar odločajo o upravnih zadevah. Posebna pravila upravnega postopka so lahko določena tudi v področnih zakonih, če je to utemeljeno na specifičnih razlogih konkretnega upravnega področja, saj je v nasprotnem izkazana protiustavnost, ki temelji na neenakem obravnavanju brez utemeljenega razloga.

Zakon o splošnem upravnem postopku je bil sprejet dne 16.09.1999, veljati je začel 01.04.2000, s sprejetjem predmetne novele bo noveliran sedmič.

Veljavna ureditev večinoma zagotavlja primerno razmerje med procesnimi pravicami strank in drugih udeležencev ter željo po učinkovitem upravnem odločanju. Zato večji posegi v obstoječa procesnopravna razmerja niso potrebna. Novela ob nespremenjenem konceptu upravnega postopka spreminja le nekatere obstoječe procesne institute, s ciljem zagotavljanja večje pravne varnosti v postopkih.

Overitve lastnoročnih podpisov in kopij, ki jih opravljajo upravne enote, imajo pravno enak učinek kot tiste, ki jih opravljajo notarji, vendar zgolj za potrebe upravnih postopkov, zato je bilo overitev nujno opraviti pred notarji, če je oseba overjeno listino potrebovala izven upravnega odločanja in pred drugimi organi kot upravnimi.

2. CILJI, NAČELA IN POGLABITVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je učinkovitejši upravni postopek, ki bo omogočil ustrežnejšo varstvo javnega in zasebnega interesa, ter dodatno približanje storitev strankam in razširitev veljavnosti overitev, ki jih izvajajo upravne enote, izven obstoječih okvirov upravnega odločanja.

2.2 Načela

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku ne spreminja obstoječih temeljnih načel splošnega upravnega postopka. Predlagane spremembe predstavljajo način izvedbe temeljnega načela zakonitosti, varstva pravic stranke in javnih koristi in poštena raba pravic ter načela ekonomičnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku ne spreminja koncepta splošnega upravnega postopka niti bistveno ne posega v obstoječe upravnoprocesne institute. Sprememba je namenjena učinkovitejšemu vodenju postopka v upravnih zadevah. Nadalje se z nekaterimi dopolnitvami želi še dodatno povečati obveznost

organa do strank organa z vidika zagotavljanja vrednostnih usmeritev temelječih na temeljnem načelu varstva pravic stranke.

Z določitvijo procesne obveznosti organa oziroma uradne osebe, ki je pristojna za sprejem vlog, da na zahtevo stranke izpolni (predpisani ali drugače pripravljene) obrazec vloge, se želi upravnoprocesno postopanje še bolj približati strankam. Že sedaj so te lahko vlagale vloge tudi ustno na zapisnik in uradna oseba je v skladu z načelom varstva pravic strank morala skrbeti, da nevednosti in neukost stranke ne gresta v škodo njenih pravic, zaradi česar jo je morala opozoriti na možnost uveljavljanja vseh pravic ali pravnih koristi, če je to izhajalo iz dejanskega stanja stvari. V bodoče bo morala neposredno pomoč stranki zagotavljati tudi pri izpolnjevanju obrazca. To bo sicer omogočilo, da v tistih primerih ko so pripravljene obrazci tudi ne bo nujno jemanje vloge ustno na zapisnik, kar je praviloma zahtevnejše kot zgolj izpolnjevanje obrazca, s čimer se bo lahko olajšalo tudi delo organa. Uradna oseba bo obrazec izpolnila na podlagi navedb stranke, stranka pa bo s svojim podpisom potrdila, da se strinja z vsebino in izrazila voljo po pridobitvi pravice ali pravne koristi.

Z novelo se odpravlja tudi dosedanja omejitev veljavnosti upravnih overitev lastnoročnih podpisov in kopij, ki je bila normativno izenačena z notarsko le v upravnih postopkih oziroma postopkih pred upravnimi organi. Če s področnimi zakoni zaradi specifik konkretnih življenjskih situacij ne bo določeno drugače, bo overitev, ki jo bo opravila upravna enota imela enako pravno veljavo kot notarska overitev. To za uporabnike storitve pomeni lažjo dosegljivost in cenovno ugodnejšo alternativo enaki notarski storitvi. Ostale normativne rešitve, ki se nanašajo na overitve, v pravnem redu niso novost, vendar so zaradi vsebine prenesene iz Uredbe o upravnem poslovanju v zakon.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima finančnih posledic na proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatne porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Na ravni Evropske unije ni zavezujočih predpisov, ki bi državam članicam nalagali zahteve po določeni ureditvi na področju, ki se obravnava z Zakonom o splošnem upravnem postopku oziroma zadevno novelo.

V nadaljevanju je predstavljena primerljiva ureditev v treh državah članicah Evropske unije. V predstavitvi so zajeti le tisti instituti, ki jih določajo nacionalni zakoni o upravnem postopku in so hkrati predmet obravnavane novele. Poudariti je potrebno, da je določitev pravil upravnih postopkov v posameznih državah zelo različna. V odvisnosti od tradicije urejanja (splošnega) upravnega postopka in drugih značilnosti pravnega reda države, so tudi obsegi in vsebine omenjenih splošnih aktov neenotne. Zato pogosto primerjalno pravni pogled sploh ni mogoč.

Nemčija

Veljavni Zakon o upravnem postopku (Verwaltungsverfahrensgesetz – VwVfG) je bil sprejet 25.05.1976. Po njegovih določbah morajo ravnati: zvezna vlada in osebe javnega prava, ki

so pod upraviteljstvom zvezne vlade, zvezne dežele in lokalne skupnosti ter druge osebe javnega prava, ki izvajajo nadzor nad zveznimi deželami. Omejitve veljajo pri izvajanju zvezne zakonodaje v tistih zveznih deželah, kjer upravne zadeve urejajo zakoni zvezne države. Določbe zakona se ne uporabljajo samo za odločanje o pravicah, obveznostih in pravnih koristih, ampak urejajo tudi področje sklepanja upravnih pogodb.

Omogoča se vložitev pisne vloge ali vloge, ki se na predpisan način evidentira pri organu (zapisnik ali uradni zaznamek – t.i. memorandum), zakon pa ne določa posebne obveznosti izpolnjevanja obrazcev vlog, vendar vsebuje načelo, po katerem mora organ oziroma uradna oseba stranki nuditi informacije v zvezi z upravnim postopkom (25. čl). Če je namen upravnega postopka pomoč gospodarski družbi mora organ v t.i. odobritvenem postopku zagotoviti, da je o zahtevku čim prej odločeno, hkrati pa mora sodelovati z nasveti in informacijami (71.a do 71.e. člen).

Glede overitev kopij velja splošno pooblastilo, da vsak organ lahko overja prepise (kopije) dokumentov, ki jih je izdal sam, prav tako lahko overja tudi dokumente drugih organov, vendar za to potrebuje pooblastilo zvezne vlade ali pooblastilo zvezne dežele. Overjajo se lahko fotokopije dokumentov, negativni pisnih dokumentov, ki jih hrani organ, natisnjeni elektronski dokumenti in elektronske kopije. Potrdilo o overitvi mora vsebovati natančen opis dokumenta, katerega kopija se overja, izjavo da je kopija identična izvirnemu dokumentu, izjavo, da je kopija izdana samo za predložitev določenemu organu, kraj in datum overitve, podpis uradne osebe ter žig. Overitev kopij pomeni, da so te enakovredne izvirnikom, zakon pa ne določa omejitve veljavnosti, npr. zgolj za upravne postopke.

Za overitev lastnoročnih podpisov so pooblaščeni organi, ki imajo pooblastilo zvezne vlade ali pooblastilo zvezne dežele. Pri tem zakon prepoveduje upravno overjanje podpisov, za katere je obvezna overitev po 129. členu Civilnega zakonika. Podpis se overi, če je ustvarjen ali priznan ob navzočnosti uradne osebe. Potrdilo o tem mora vsebovati izjavo o pristnosti podpisa, o identifikaciji osebe, katere podpis se overja, izjavo, da je overitev namenjena izključno predložitvi določenemu organu, kraj in datum overitve, podpis uradne osebe in žig organa.

Upravni akt se lahko izda v pisni, elektronski, ustni ali drugi obliki (37. čl.), zakon določa, da se vroči overitev prepisa akta, ki ga mora opraviti organ, ki ga je izdal.

Avstrija

Slovenski Zakon o splošnem upravnem postopku ima svoje korenine v avstrijskem Zakonu o splošnem upravnem postopku iz leta 1925, ki je sploh prvi tovrstni zakon na področju današnje Evropske unije. Primerljivost obeh ureditev je očitna pri številnih upravnih procesnih institutih, ki organom nalagajo enake ali podobne obveznosti v razmerju do strank (npr. glede ravnanja z nepopolno vlogo).

Občevanje med organi in strankami po elektronski poti avstrijski Zakon o splošnem upravnem postopku ureja v zelo omejenem obsegu, ki se nanaša predvsem na pošiljanje vlog po elektronski pošti oziroma na komuniciranje po telefonu. Omogočeno je, da se vloge vložijo pisno ali ustno pri pristojnem organu. Organ mora v primeru nepravilnosti pri pisnih predložitvah brez odlašanja obvestiti vložnika, da mora v primernem roku odpraviti vse nepravilnosti, sicer bo vloga zavrnjena.

Zakon ne pozna instituta overitve.

Finska

Finski Zakon o upravnem postopku (434/2003; velja od 01.01.2004) zavezuje državne organe, občinske organe, neodvisne ustanove javnega prava, parlamentarne agencije in urad predsednika države. Kadar opravljajo naloge javne uprave morajo po njegovih določbah postopati tudi državna podjetja, javnopravne zveze in fizične osebe.

Vloga se lahko vloži samo pisno, zgolj izjemoma – z dovoljenjem organa – tudi ustno.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Z Zakonom o splošnem upravnem postopku se ne uvaja upravnih postopkov, ampak se določajo le splošna procesna pravila, po katerih postopajo organi, kadar odločajo o materialnih pravicah, pravnih koristih in obveznostih. Slednje vedno določajo področni predpisi, ki urejajo določeno področje družbenega življenja in zaradi prevladujočega javnega interesa vzpostavijo nujnost oblastnega poseganja, ki terja (tudi) postopanje po Zakonu o splošnem upravnem postopku, zaradi zavarovanja udeležencev postopka pred nedovoljenimi oblastnimi posegi pri odločanju.

Kljub temu, da je osnovna procesna predpostavka vsake upravne zadeve določenost pravice, pravne koristi ali obveznosti v materialnem predpisu, se s tem zakonom ureja overitev lastnoročnih podpisov in kopij kot samostojno materialno (upravno) dejanje. S predmetnim zakonom se odpravlja doseganja omejitev, po kateri so overitve, ki jih opravljajo upravne enote imele pravno veljavo le v upravnih postopkih. Če s področnimi zakoni ne bo prepoznana potreba, da overitve na določenem področju opravljajo zgolj notarji, bodo uporabljive v vsem pravnem prometu. S tem se bo možnost overitve še bolj približala uporabnikom, ne samo z vidika fizičnega dostopa do organa, ampak tudi cenovno, saj je trenutno notarska tarifa za overjanje višja kot pred upravnimi enotami.

Uvedba procesne pravice do izpolnjevanja obrazca vlog bo upravne storitve še bolj približala uporabnikom. Že sedaj so vloge lahko vlagali tudi ustno na zapisnik, sedaj bo v tistih primerih, ko uporabnik pride neposredno k organu, praviloma ker ima težave z izpolnjevanjem obrazcev vlog ali razumevanjem svojih materialnih in procesnih pravic ali obveznosti, sedaj pa bo lahko zahteval od organa oziroma njegove uradne osebe, da mu izpolni obrazec vloge. Delno se bo s tem olajšalo tudi postopanje organov, saj bi sicer v takšnih primerih morali vlogo sprejemati ustno na zapisnik.

Zaradi novele se ne uvaja novih organov, niti ne bo potrebna reorganizacija obstoječih. Podobno velja glede kadrovskega virov, saj bodo upravne enote ne glede na razširitev veljavnosti overitev, to storitev lahko opravljale z obstoječimi kadri.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Z novelo Zakona o splošnem upravnem postopku se ne vzpostavlja posebnih obveznosti strank.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Zakon nima tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Zakon bo zaradi možnosti opravljanja večine overitev na upravnih enotah, za vse stranke, tudi gospodarske subjekte, omogočil cenejšo storitev kot pri notarju.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Zakon nima tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Zakon nima tovrstnih posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

- a) Predstavitev sprejetega zakona
 - ciljnim skupinam (seminarji, delavnice): zaradi majhnega obsega normativnih sprememb, ki ne bodo bistveno vplivale na dosedanje delo, bodo spremembe predstavljene zgolj s fizičnimi obvestili organom,
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve): zakon ne uvaja bistvenih sprememb v upravno-pravni razmerju med organom in udeležencem v upravnem postopku, zato predstavitve niso predvidene.
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa
 - Nadzor nad izvajanjem zakona je sistemska naloga Ministrstva za pravosodje in javno upravo in Inšpektorata za javno upravo.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V 65. členu Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10) se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Uradna oseba na zahtevo vložnika izpolni obrazec vloge na podlagi njegovih navedb in mu ga predloži v podpis. Določba tega odstavka se uporablja tudi za vloge, ki se vlagajo na predpisanih obrazcih.«.

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek postanejo četrti, peti, šesti in sedmi odstavek.

2. člen

Pred 178. členom se spremeni naslov poglavja »2.a Upravna overitev lastnoročnih podpisov,

prepisov in kopij« tako, da se glasi: »2.a Overitev lastnoročnega podpisa in kopije«.

3. člen

178. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Overitev lastnoročnega podpisa ali ročnega znaka je potrditev njegove pristnosti, overitev kopije pa potrditev istovetnosti fizične ali elektronske kopije z izvirno listino.

(2) Z overitvijo lastnoročnega podpisa ali kopije se ne potrjuje resničnost podatkov v listini.

(3) Overitev lastnoročnega podpisa ali kopije, ki jo opravi upravna enota, je enakovredna overitvi lastnoročnega podpisa ali kopije, ki jo opravi notar, če z drugim zakonom ni določeno, da jo opravi izključno notar.«.

4. člen

178.b člen se spremeni tako, da se glasi:

»178.b člen

(1) Pristnost lastnoročnega podpisa ali ročnega znaka dokaže predlagatelj listine tako, da pred uradno osebo lastnoročno podpiše oziroma z ročnim znakom označi listino ali da prizna podpis ali znak, ki je že na listini, za svoj. Istovetnost predlagatelja listine ugotovi uradna oseba na podlagi veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, razen v primerih, ko je predlagatelj uradni osebi osebno znan. Uradna oseba morebitno pooblaščenost predlagatelja za zastopanje ugotavlja na podlagi overjenega pooblastila ali podatkov iz uradne evidence.

(2) V potrdilu o overitvi, ki se vpiše na listino, na kateri se overja podpis, se navedejo osebno ime in prebivališče overitelja, način ugotovitve njegove istovetnosti, ugotovitev da je podpis ali ročni znak pristen, številka vpisa iz elektronske evidence overitev, datum in kraj overitve. Potrdilo podpiše in žigosa uradna oseba, ki opravi overitev.«.

(3) Overitev lastnoročnega podpisa ali ročnega znaka se vpiše v elektronsko evidenco overitev.

(4) Pri overjanju lastnoročnega podpisa ali ročnega znaka se mora uradna oseba seznaniti z vsebino listine toliko, kolikor je potrebno, da izpolni potrdilo o overitvi in overitev vpiše v elektronsko evidenco overitev.

(5) Če uradna oseba ugotovi, da se overja podpis na listini, ki bi moral biti overjen pri notarju, mora predlagatelja overitve na to opozoriti. Če overitelj kljub opozorilu vztraja na overitvi, se overitev opravi in opozorilo vpiše v evidenco overitev.«.

5. člen

Pred 178.e členom se spremeni naslov »c) Overitev prepisa ali kopije« tako, da se glasi: »c) Overitev kopije«.

6. člen

178.e člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kopijo (fotokopijo), ki se overja, je treba skrbno primerjati z izvirno listino. Kopija se mora ujemati z izvirno listino v vseh podrobnostih.

(2) Overitev kopije se opravi, ko se ugotovi, da se ujema z izvirno listino. V potrdilu o overitvi se poleg ugotovitve o istovetnosti kopije označi, da gre za kopijo listine, ki jo je stranka označila za izvirnik, ali da gre za prepis overjene oziroma navadne kopije listine, na kakšen način in s kakšnim sredstvom je listina napisana, število strani listine, ki se overjajo, kje se po zatrjevanju stranke nahaja izvirnik, številka vpisa iz elektronske evidence overitev, datum in kraj overitve. Če je izvirna listina raztrgana ali poškodovana se to navede v potrdilo. Potrdilo podpiše in žigosa uradna oseba, ki opravi overitev.

(3) Overitev kopije se vpiše v elektronsko evidenco overitev.«.

7. člen

V 178.f členu se doda tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Overitev se vpiše v elektronsko evidenco overitev.«.

8. člen

178.g člen se spremeni tako, da se glasi:

»Kadar se overi kopija samo enega dela listine ali izpisek iz kake listine, mora biti kopija takšna, da je iz nje razvidno, kateri deli listine so vsebovani in kateri izpuščeni.«.

9. člen

178.h člen se spremeni tako, da se glasi:

»Če uradna oseba, ki overja kopijo ne razume jezika, v katerem je napisana, lahko overi le kopijo listine, ki jo je naredila sama.«.

10. člen

Za 178.h členom se doda nov 178.i člen, ki se glasi:

»178.i člen

(1) Uradna oseba evidentira overitev lastnoročnega podpisa oziroma ročnega znaka ali kopije v elektronsko evidenco overitev, ki jo vodi upravna enota, tehnične pogoje za njeno delovanje pa zagotavlja ministrstvo, pristojno za upravo.

(2) V elektronsko evidenco overitev se vpiše:

- številka overitve;
- datum in ura overitve;

- osebno ime predlagatelja overitve oziroma firma ter njegovo prebivališče oziroma sedež;
- vrsta listine, na kateri se overja lastnoročni podpis oziroma vrsta listine, katere kopija se overja, datum njene izdaje, številka listine;
- način ugotovitve istovetnosti predlagatelja overitve;
- opombe v zvezi z overitvijo.

- (3) Iz evidence je razvidno, katera uradna oseba je opravila vpis overitve.
- (4) Po potrditvi vpisa overitve je onemogočeno kakršno koli spreminjanje vpisa. V primeru napak pri vnosu je omogočena označitev pomotnega vpisa, kar pa ne vpliva na številčenje overitev.
- (5) Podatki iz evidence overitev se hranijo trajno.
- (6) Elektronska evidenca overitev se lahko povezuje s centralnim registrom prebivalstva za namene vpisovanja in preverjanja ustreznosti podatkov o osebnem imenu in naslovu stalnega prebivališča predlagatelja overitve. Kot povezovalni znak se uporablja EMŠO.«.

11. člen

Za 178.i členom se doda nov 178.j člen, ki se glasi:

»Podrobnejše izvajanje overitev lastnoročnih podpisov oziroma ročnih znakov in kopij po tem zakonu določi vlada z uredbo.«.

12. člen

Ta zakon začne veljati 15 dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

1. člen

Z dopolnitvijo 65. člena se zaradi uresničevanja temeljnega načela varstva pravic strank (gl. 7. čl. ZUP) razširja obstoječa obveznost organa, da je dolžan sprejeti pisno vlogo ali vlogo vloženo ustno na zapisnik. Uradna oseba bo na zahtevo stranke izpolnila tudi obrazec vloge. S tem se želi vzpostaviti normativno obveznost tudi v tistih primerih, ko stranka iz kateregakoli razloga ne more izpolniti obrazca ali ga ne more izpolniti v celoti. Stranka mora pri tem aktivno sodelovati, prav tako mora podpisati izpolnjen obrazec.

2. člen

V skladu z vsebinskimi spremembami v nadaljevanju se z uveljavitvijo tega člena spremeni naslov poglavja tako, da se odpravi termin upravna overitev in se namesto tega uveljavi »Overitev lastnoročnega podpisa in kopije«.

3., 4., 5., 6., 7., 8. 9., 10., 11. člen

S spremembo 178. do 178.i člena se overitev lastnoročnega podpisa ali kopije izenačuje z notarsko tudi v drugih postopkih, *razen v primerih, ko zakon izrecno določa, da lahko podpis overi samo notar*. Do sedaj je veljalo, da sta izenačeni zgolj v upravnih postopkih. Ocenjuje se, da razlikovanje med veljavnostjo dveh vrst overitve ni potrebno, če med njima ni kvalitetnih razlik, npr. če predlagatelja overitve ni treba natančno opozoriti na pravne posledice, ki izhajajo iz podpisa in overitve dokumenta, ampak zgolj v ceni in dostopnosti storitve. Kjer potreba po razlikovanju in s tem povezani stvarni pristojnosti obstaja, se bo ohranila tudi v bodoče. Overitve pri upravni enoti so cenejše, prav tako pa je z izvajanjem na upravnih enotah pokrito celotno območje države, kar za notarske overitve ne velja vedno.

Zakon se dopolnjuje z nekaterimi določbami za izvajanje overitev, ki so sicer zapisane v Uredbi o upravnem poslovanju, vendar je se zaradi normativne vsebine, ki jo urejajo, ustrežnejše, da se iz podzakonskega akta uvrstijo v zakon (npr. obdelava podatkov v uradni evidenci).

Pri overjanju kopij se predlaga opustitev overitev prepisov, ker tovrstnih storitev upravne enote niso nudile, saj se stranke poslužujejo le overjanja kopij.

12. člen

Določa se rok za uveljavitev novele. V skladu s 154. členom Ustave Republike Slovenije morajo biti predpisi objavljeni, preden začnejo veljati.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

65. člen

(1) Organ, ki je pristojen za sprejem vloge oziroma ustnega sporočila, je dolžan sprejeti vlogo v fizični obliki, ki se mu izroči, oziroma vzeti ustno sporočilo na zapisnik oziroma na predpisan ali drugače pripravljen obrazec in pri tem ugotoviti istovetnost vložnika, razen v primerih, ko je vložnik uradni osebi osebno znan.

(2) Uradna oseba, ki sprejme vlogo v fizični obliki, oziroma vzame ustno sporočilo na zapisnik, oziroma na predpisan ali drugače pripravljen obrazec, mora vložniku na njegovo ustno zahtevo potrditi prejem. Za tako potrdilo se taksa ne plača.

(3) Če organ ni pristojen za sprejem vloge v fizični obliki, za sprejem ustne vloge na zapisnik oziroma na predpisan ali drugače pripravljen obrazec, uradna oseba na to opozori vložnika in ga napoti k pristojnemu organu. Če vložnik kljub temu zahteva, da se njegova vloga ali ustno sporočilo sprejme, je uradna oseba dolžna to storiti. Tako vlogo organ s sklepom zavrže zaradi nepristojnosti.

(4) Če dobi organ po pošti, brzojavno ali po elektronski poti vlogo, ki je ni pristojen sprejeti, pa ni nobenega dvoma o tem, kateri organ jo je pristojen sprejeti, jo pošlje brez odlašanja pristojnemu organu oziroma sodišču in to sporoči stranki. Če organ, ki je dobil vlogo, ne more ugotoviti, kateri organ je zanjo pristojen, izda brez odlašanja sklep, s katerim zavrže vlogo zaradi nepristojnosti, in ga takoj pošlje stranki.

(5) Zoper sklep po tretjem in četrtem odstavku tega člena je dovoljena pritožba.

(6) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena ravna organ po prvem odstavku 129.

člena tega zakona, če ugotovi, da se vloga ne nanaša na upravno zadevo.

2.a Upravna overitev lastnoročnih podpisov, prepisov in kopij

178. člen

(1) Upravna overitev lastnoročnega podpisa je potrditev njegove pristnosti. Overitev prepisa ali kopije pa potrditev istovetnosti prepisa, fizične ali elektronske kopije z izvirno listino.

(2) Z upravno overitvijo se ne potrjuje resničnost podatkov v listini.

(3) Ne glede na določbe drugih predpisov se šteje, da je upravna overitev lastnoročnega podpisa, prepisa ali kopije, glede postopkov po tem zakonu, enakovredna notarski overitvi lastnoročnega podpisa, prepisa ali kopije.

178b. člen

(1) Pristnost lastnoročnega podpisa dokaže predlagatelj listine tako, da pred uradno osebo lastnoročno podpiše listino ali da prizna podpis, ki je že na listini, za svoj. Istovetnost predlagatelja listine ugotovi uradna oseba na podlagi veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, razen v primerih, ko je predlagatelj uradni osebi osebno znan. Uradna oseba morebitno pooblaščenost predlagatelja za zastopanje ugotavlja na podlagi overjenega pooblastila ali podatkov iz uradne evidence.

(2) Overitev podpisa se potrdi na izvorni listini z navedbo datuma overitve, oznake, s katero je overitev podpisa evidentirana pri organu, z navedbo vrste in oznake uradnega osebnega dokumenta ter s podpisom uradne osebe in z žigom.

c) Overitev prepisa ali kopije

178e. člen

(1) Prepis ali fizično kopijo (fotokopijo), ki naj se overi, je treba skrbno primerjati z izvirno listino. Prepis se mora ujemati z izvirno listino tudi v pravopisu, ločilih in okrajšavah.

(2) V potrdilu o overitvi se navede oznaka, datum overitve, število pol oziroma listov izvirne listine in prepisa ali kopije. Potrdilo podpiše in žigosa uradna oseba, ki opravi overitev.

178f. člen

(1) Elektronsko (skenirano) kopijo pripravi uradna oseba na podlagi izvirne listine.

(2) Uradna oseba opravi overitev tako, da skupaj z elektronsko kopijo navede oznako, datum overitve, število pol oziroma listov izvirne listine in prepisa ali kopije ter oboje elektronsko podpiše.

178g. člen

Kadar se overi prepis samo enega dela listine ali izpisek iz kake listine, mora biti prepis oziroma kopija takšna, da je iz nje razvidno, kateri deli listine so vsebovani in kateri izpuščeni.

178h. člen

Če uradna oseba, ki overja prepis ali kopijo, ne razume jezika, v katerem je listina napisana, lahko odredi, da primerja prepis ali kopijo z izvirno listino sodni tolmač.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

(navedba argumentov in posledic, ki v konkretnem primeru narekujejo predlaganje nujnega ali skrajšanega postopka, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se v skladu s 169.člen Poslovnika Državnega zbora obravnava po nujnem postopku)

VI. PRILOGE